

Sotočje znanja in kulture

KNJIŽNI VEČERI ZA ODRASLE BRALCE V KNJIŽNICI MEDVODE

**KNJIŽNA DARILA ZA
PRAZNIČNI DECEMBER**

Četrtek, 21. november 2019

Knjižni večeri za odrasle bralce

21. november 2019

Na srečanju bomo predstavili nekaj knjig za branje v nadaljevanjih in nekaj priročnikov, primernih za otroke in odrasle ter medgeneracijske knjige, primerne tudi za novoletna darila.

Dobitnica Jenkove nagrade

Kaja Teržan: **Krog** (Center za slovensko književnost, Ljubljana, 2018).

Starejši pravijo;
če bo zdravje, bo tudi ostalo – nekako že.
Moja babica ga je izgubila.
Kakor mnogi.
Nepričakovano je iz bolnice
odšla v dom, namesto domov.
Ko sem jo obiskala, me je šokiralo dvoje;
njeno shirano telo in bleščeč napis na hlačah:
Dance.
Tudi jaz tako nemogoče plešem.

Aljaž Koprivnikar, Pranger.si: »Že v svojem prvencu Delta Kaja Teržan svojo avtorsko govorico gradi med koreografijo lirskega jaza in njegovim prehajanjem v pesniški jezik. Gibanje kot eden izmed

prepoznavnih elementov pesniške izgradnje pri tem ostaja pomemben tudi v drugi pesniški zbirki, naslovljeni Krog, ki dobro nadgrajuje dosedanjo pesnično ustvarjalno pot. Krog ne zgolj kot naslov temveč tudi kot metafora namreč označuje krožno pretakanje in prepletanje tokratnih pesmi, ki se v eksistencialno stiski prepleta znotraj in zunaj pesniškega subjekta – opazovalke, od nostalgичne preteklosti do aktualne družbene problematike sodobnosti, od območja narave do medosebnih odnosov, od intimne do večnih življenjskih vprašanj. Večji del prozne pesmi oziroma besedila z daljšim obsegom s samoizpraševanjem subjekta nadaljujejo z nekaterimi tematikami, ki jih je Teržan izpostavila že v svojem prvencu, a tokrat še bolj na nož, s svojem nenehnem kroženjem zarežejo v tokratnega bralca.«

Priznanja zlata hruška 2019 podeljuje MKL, pionirska, center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

Mestna knjižnica Ljubljana,
Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
vas vabi na

mestna knjižnica ljubljana

PRAZNIK ZLATIH HRUŠK

v sredo, 27. novembra 2019, ob 11. uri,
Kosovelova dvorana Cankarjevega doma.

Na prireditvi se bodo predstavile založbe, katerih knjige za otroke in mladino iz leta 2018 so prejele znak za kakovost ZLATA HRUŠKA, in dobitniki PRIZNANJ ZLATA HRUŠKA.

Na slovesnosti bodo sodelovali: **mag. Teja Zorko**, direktorica Mestne knjižnice Ljubljana, **dr. Peter Svetina** in **Damijan Stepančič**, slavnostna govornica in avtorja poslanice IBBY 2020, **Tina Mahkota**, predsednica strokovne komisije za leposlovno mladinsko knjigo, **dr. Samo Kreft**, predsednik strokovne komisije za poučno mladinsko knjigo, **letošnji prejemniki priznanj zlata hruška**, glasbenica **Ditka** ter povezovalc **Boštjan Gorenc Pižama**.

Dogodek je del projekta bralne kulture, ki ga sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Podelitev znaka kakovosti in priznanj *zlata hruška* bo obarvana s poslanico z naslovom »Lakota po besedah«, ki jo je napisal Peter Svetina, plakat pa je ilustriral Damijan Stepančič, ki si je zamislil tudi vabilo k praznovanju v obliki kocke.

Dobitnica nagrade Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico

Andreja Peklar: **Luna in jaz.** (KUD Sodobnost International, 2019)

Zgodba o deklici in luni, ki jo vedno spremlja, se seveda odvija ponoči. Vendar ne gre za običajno zgodbo, temveč bolj za slikanico vzdušja. Mrak je včasih osvetljen z ogromno belo kroglo, z velikim mesečevim balonom, ki pomaga šteti zvezde in obenem uspava. Spet drugič je luna tanka kot miškin repek, njen glas pa tih in zaspan. Potem izgine in čas je za skrivalnice, a ko jo

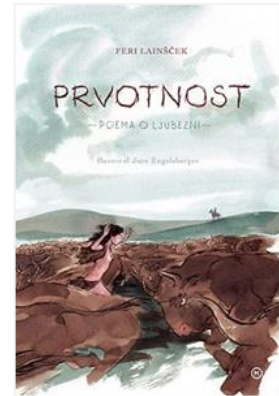
naposled najde zajček, luna že spi. Ko se znova prebudi, popelje deklico na morsko pot v obliki jadra, ko pa se vse bolj debeli in debeli, se sence dreves in ljudi plašljivo podaljšajo. Seveda pa je najprijaznejša takrat, ko deklici pomaga tako, da jo čuva, ko gre spat, in tudi takrat, ko je zazibana v miren spanec. Slikanica za lahko noč, ki ne pogasi le svetlega sonca, temveč tudi naše umetne luči.

Žiga Valetič, Bukla, 15/147 (2019), str.69.

Feri Lainšček: **Prvotnost – poema o ljubezni**. Ilustr. Jure Engelsberger. (Mladinska knjiga, 2018), 128 str.

Pisatelj uporablja samosvoj magični jezik z večpomensko simboliko. Mladega bralca bo potegnilo v vrtinec ljubezni in v razmišljanje ter iskanje samega sebe. Zreli bralec pa bo v besedilu prepoznal tudi Jungove arhetipe, kolektivno podzavest celotnega človeštva, spominske sledove pračloveške biti.

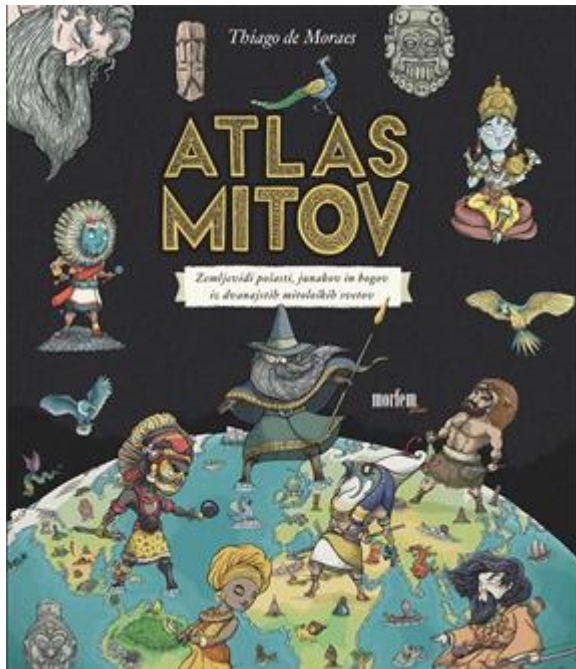
Prvič je izšla že leta 1997 pod naslovom Skarabej in vestalka, nato leta 2003 z naslovom Prvotnost in z ilustracijami Zdenka Huzjana. V tej knjigi je natisnjena tudi sijajna študija njenih arhetipskih vzorcev, ki jo na napisal nevropsihiater in psihoanalitik dr. Jože Magdič, eden izmed redkih Slovencev, ki je diplomiral na Jungovem institutu v Zürichu.

Juraj Šebesta: **Pes pa v smeh**. Prevod Diana Pungeršič. (Cankarjeva založba, 2018). 352 str.

15-letni Tomáš ima s starši same težave. Ne sme na bajk, ker sta mu ga za kazen odvzela, ne more na fitness, ker nimata denarja še za to – pravzaprav je žepnine dovolj kvečjemu za točen sladoled v Meku ... In kot da to ni dovolj, družino ob denarnih težavah in skrbi za prababico in pradedka, ki jima zdravje vse bolj peša, zamaje še nenadni očetov odhod, Tómaš pa ima strašansko, ampak res strašansko smolo s puncami. Na srečo ima tudi smisel za humor, za dobro voljo pa neutrudno skrbi psička Žofka, včasih edina, ki zna povezati družino skupaj.

Thiago de Moraes: **Atlas mitov: zemljevidi pošasti, junakov in bogov iz dvanajstih mitoloških svetov**. Prev. Mojca Žnidaršič. (Morfemplus, 2018), 90 str.

Predstavo ljudi o vesolju in svetu okoli njih oblikuje tudi to, kje in kako živijo. Stari Grki so vse življenje pluli po Sredozemskem morju. Mislili so, da je svet ploščat, da ga z vseh strani obkroža morje, pod njim pa je Had. Na številne egipčanske mite so vplivale vsakoletne poplave Nila. Neka južnoameriška ljudstva pa so vesolje imenovala Veliki gozdni svet. Tako so ga pač videli globoko v džungli. Avtor čudovito

ilustriranega atlasa, ki nas popelje po dvanajstih mitoloških svetovih, je tudi sam oče majhnih otrok in se zaveda, da mladim ni prav enostavno predstaviti vseh zgodb in legend iz različnih kultur. Zato je ustvaril ta veliki pregledni atlas, ki na zemljevid sveta postavi bogove, junake in pošasti, za katere so ljudje na določenem območju verjeli (ali pa so želeli verjeti), da jim krojijo usodo in prihodnost. Poleg najbolj znanih mitologij, že omenjenih starogrške in egipčanske, je najti še hindujske, japonske, severnoameriške, azteške, polinezijske, nordijske pa tudi staroslovanske in številne druge mite. Tako na primer na velikem hrastu slovanskega sveta poleg Svaroga, Jage babe in Morane najdemo tudi boga čuječnosti, ki s svojimi tremi glavami hkrati gleda na zgornji, srednji in spodnji svet in sliši na ime Triglav. Čudovito in izjemno poučno. *Beti Hlebec, Bukla, 15/145 (2018), str.75.*

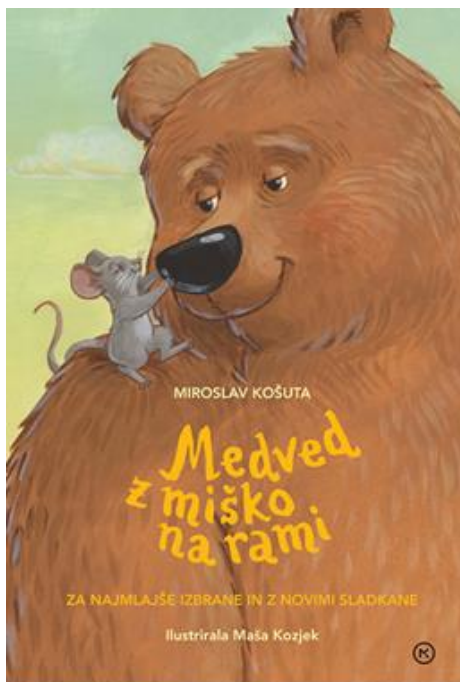

Feri Lainšček: **Ljubi me, kot sonce sije**. Ilustr. Danijel Demšar. (Mladinska knjiga, 2019), 232 str.

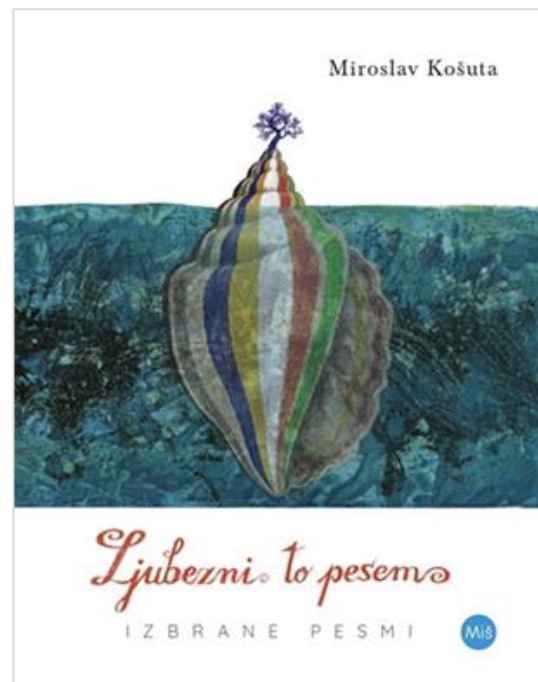
Feri Lainšček (1959), pesnik, pisatelj, scenarist in dramatik, je zbral v tej pesniški zbirki najlepše pesmi za mlade in vse, ki jim je blizu ljubezensko hrepenenje. V zbirki so tako antološke pesmi Ne bodi kot drugi, Pobarvanka, Dan je drugačen, Sposodim si, Ladjice želja, Ne spreminjaj me ... Mnogo je takih, ki so bile že uglasbene, in mnogo, ki še niso bile objavljene. Pesmi so polne nežnosti, zvonki in melanholični verzi nas popeljejo v podobe ljubezni, ki upa in zre v dvojino. Ta občutja bogatijo ilustracije Danijela Demšarja.

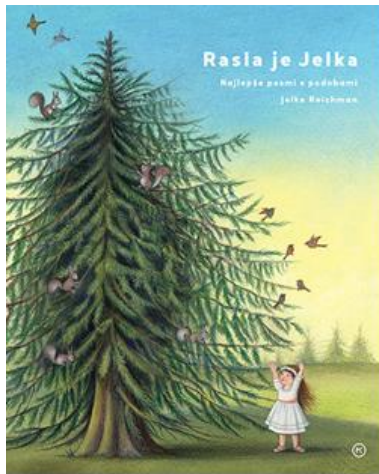
Košuta, Miroslav: **Medved z miško na rami: za najmlajše izbrane in z novimi sladkane**. (Mladinska knjiga, 2019), 96 str.

Miroslav Košuta: **Ljubezni to pesem: izbor pesmi od prvih korakov do zrelih stopinj**. (Miš, 2019), 143 str.

RASLA je Jelka: Najlepše pesmi s podobami Jelke Reichman. (Mladinska knjiga, 2019), 384 str.

Ob 80-letnici ene najbolj priljubljenih slovenskih ilustratorok je izšla njena nova antologija, ki prinaša več kot 200 pesmi, rim in ugank največjih klasičnih in novejših slovenskih avtorjev za otroke od Frana Levstika do Kajetana Koviča in Toneta Pavčka ter od Bine Š. Žmavc, Anje Štefan in Jelene I. Kres. Knjiga, ki bo bogatila tako otroke kot odrasle, prinaša tudi številne ljudske pesmi.

Uvodno besedo je napisala Jelka Reichman, knjigi je dodan tudi foto album o njenem življenju in delu.

Katherine Applegate: **Drevo želja.** Prevod Veronika Rot Gabrovec. (Ocean, 2019), 172 str.

Rdeči je dvestoletni hrast, ki nudi domovanje številnim živalskim vrstam, prijetno senco in zatočišče pa tudi prebivalcem okoliških hiš. Enkrat letno k njemu pridejo ljudje z vseh koncev in krajev, da na njegove veje obesijo trakove s svojimi željami.

V svojem dolgem življenju je videl že marsikaj, a ga današnji svet zna vedno znova presenetiti.

Ko se v soseščino priseli nova družina, v hrastovo deblo nekdo na skrivaj vreže napis: SPOKAJTE! Poleg tega se lastnica zemljišča odloči, da je čas, da tudi hrast požagajo. K sreči je v bližnji šoli veliko učencev in učiteljev, ki jim je mar za sočloveka in druga živa bitja.

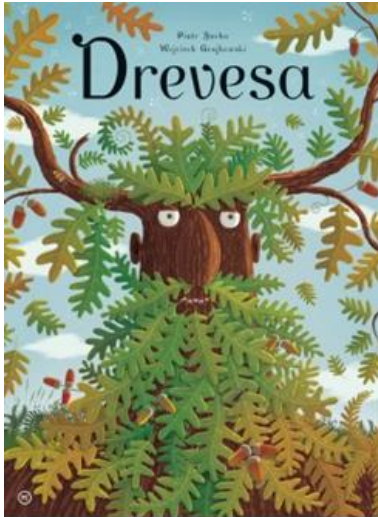
Srčen mladinski roman za vse generacije otrok in odraslih, poln duhovitih domislic, poudarja pomen prijateljstva, sprejetosti, upanja, spoštovanja in sožitja.

S toplino in duhovitimi domislicami ta nepozabna zgodba bralce usmerja v razmišljanje o sprejemanju vseh bitij, o pomembnosti sožitja med ljudmi kljub raznolikosti in v izogibanje sodbam na podlagi videza in navad (čeprav se razlikujejo od naših). Avtorica se v izjemnem literarnem slogu dotakne tudi problematike migracij v zgodovini.

Roman spodbuja razmislek o občutkih pripadnosti, sprejetosti in o prijateljstvu.

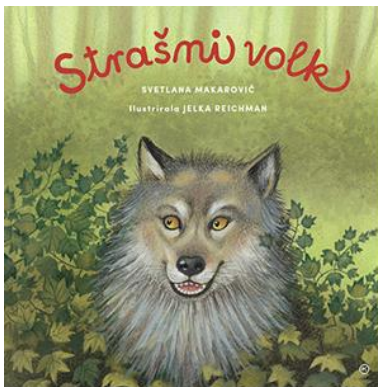
Grajkowski, Wojciech: **Drevesa**. Ilustr. Piotr Socha. Prev. Staša Pavlović. (Mladinska knjiga, 2019), 76 str.

Drevesa imajo za ljudi že od nekdaj praktičen pomen kot vir lesa, najpomembnejše surovine v zgodovini, in morda smo se na vseprisotnost dreves in lesa preveč navadili. Spremljajo nas (skoraj dobesedno) od rojstva do smrti, od lesene zibelke do lesene krste. Morda je čas, da na drevesa pogledamo še drugače. Oglejmo si, kako so zgrajena, kako se spreminjajo z letnimi časi, kdo jim raznaša semena, komu so hrana in komu dom, katera so največja, katera najstarejša. Velika, čudovito ilustrirana slikanica bo zvedavim bralcem pokazala tudi poklic drvarja, raznolike lesene zgradbe in vozila, rezbarjenje in lesena glasbila, hišice na drevesih in vse mogoče zanimive lesene reči.

Beti Hlebec, *Bukla*, 15/147 (2019), str. 58.

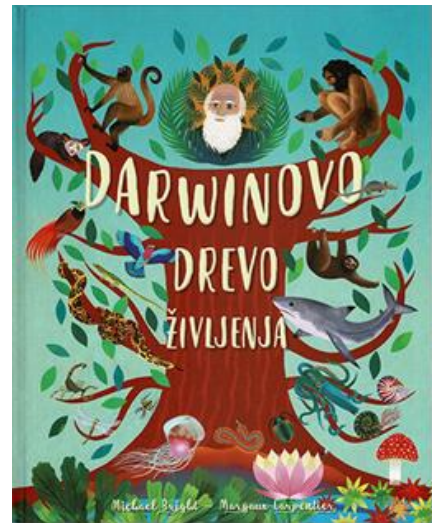
Makarovič, Svetlana: **Strašni volk**. Ilustr. Jelka Reichman. (Mladinska knjiga, 2019), 20 str.

Dela Svetlane Makarovič in Jelke Reichman predstavljajo srce slovenske otroške literature. Njuno prvo skupno delo Strašni volk je biser v zakladnici del, ki sta jih vsaka zase ustvarili za mlade slovenske bralce. Knjiga ima zato prav posebno mesto v programu otroške literature izdane pri Mladinski knjigi.

Bright, Michael: **Darwinovo drevo življenja**. (Morfemplus, 2019), 20 str.

Raziščite, kako zelo raznoliko je postalo življenje na Zemlji od prvih živih bitij, ki so se pojavila pred štirimi milijardami let, do živali, ki na svetu živijo danes. Sledite vejam »Drevesa življenja« Charlesa Darwina in odkrijte, kako so se rastline in živali razvile na najosupljivejše načine.

Izvedeli boste, zakaj rakovice hodijo postrani, katera riba je bila prva, ki se je sprehodila po kopnem, zakaj so ptice podobne dinozavrom in zakaj imamo možgane v glavi in ne v stopalih.

Tristo zajcev: najlepše slovenske ljudske pravljice iz zapuščine Milka Matičetovega. (Mladinska knjiga, 2019), 270 str.

Knjiga *Tristo zajcev* prinaša 44 ilustriranih pripovedi iz zapuščine akademika dr. Milka Matičetovega. Ob 100. obletnici njegovega rojstva jih v živost vrača Anja Štefan. Znanim in priljubljenim pridružuje nove, ki jih je izbrskala iz nepreglednosti bogatega Matičetovega gradiva. Nadela jim je svežo, bolj gladko preobleko, ki pa hkrati spoštljivo ohranja sledi starega pripovedovanja. Naj nam torej iz knjige zazveni živa slovenska ljudska pravljica, kot se je pripovedovala včasih in kot jo lahko pripovedujemo danes.

Iva Jarm, Urša Marinko, Cica Gajić Grabovac, Tina Djinovski:
Kam z mulcem po Sloveniji. (Mladinska knjiga, 2019)

62 IDEJ ZA AKTIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA Z DRUŽINO

Prvi priročnik avtoric priljubljenega družinskega popotniškega bloga kamzmulcem.si za aktivne družine z majhnimi otroki. V njem so zbrale 62 idej za izlete in doživetja po vsej Sloveniji, od Prekmurja do Primorja, primerne za potepanja z dojenčkom, malčkom na poganjalčku ali navdušenim pohodnikom. Doživetja, ki se jih boste z veseljem spominjali tudi, ko najmlajši odrastejo. Gre za popoln družinski vodnik, ne glede na čas, ki vam je na voljo, vremenske razmere ali letni čas. Avtorice so prepričane, da bo prav vsak med vami našel pravo idejo zase. Do marsikatere lokacije lahko dostopate tudi z vlakom, avtobusom, včasih celo peš.

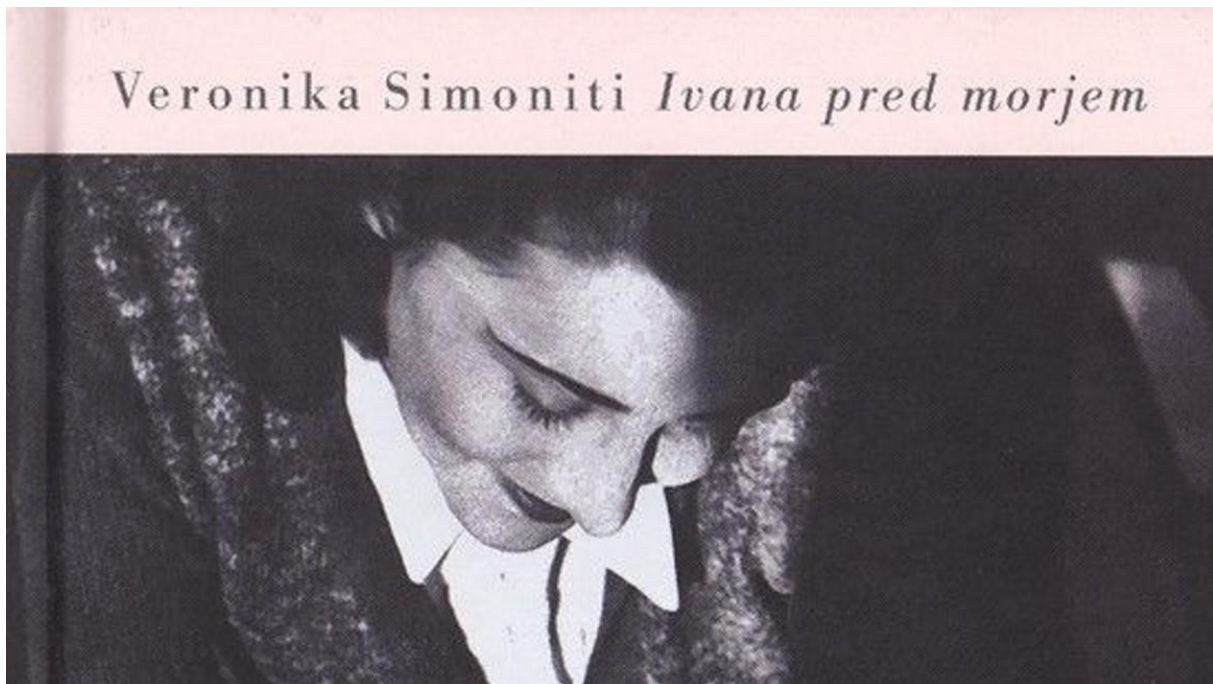

Greta Osredkar: **12 korakov za okolje**. (Vida, 2019), 55 str.

Nova slikanica se posveča 12 korakom za okolje, ki bodo z vztrajanjem prešli v navado. V knjigi *12 korakov za okolje* nas 12 ilustracij, ki prikazujejo letni cikel, popelje na novo ekološko pot. Prikazano je, kako lahko otroci (in njihovi starši) spremenijo svoj odnos do okolja. Če se vsak mesec naučijo en napotek in ga spremenijo v navado, lahko prispevajo k velikim spremembam. Tako bomo vsi živali prijaznejše do okolja in varčnejše, najmlajši pa se bodo učili odgovornosti in samostojnega razmišljanja. Bodimo vzor vsem generacijam!

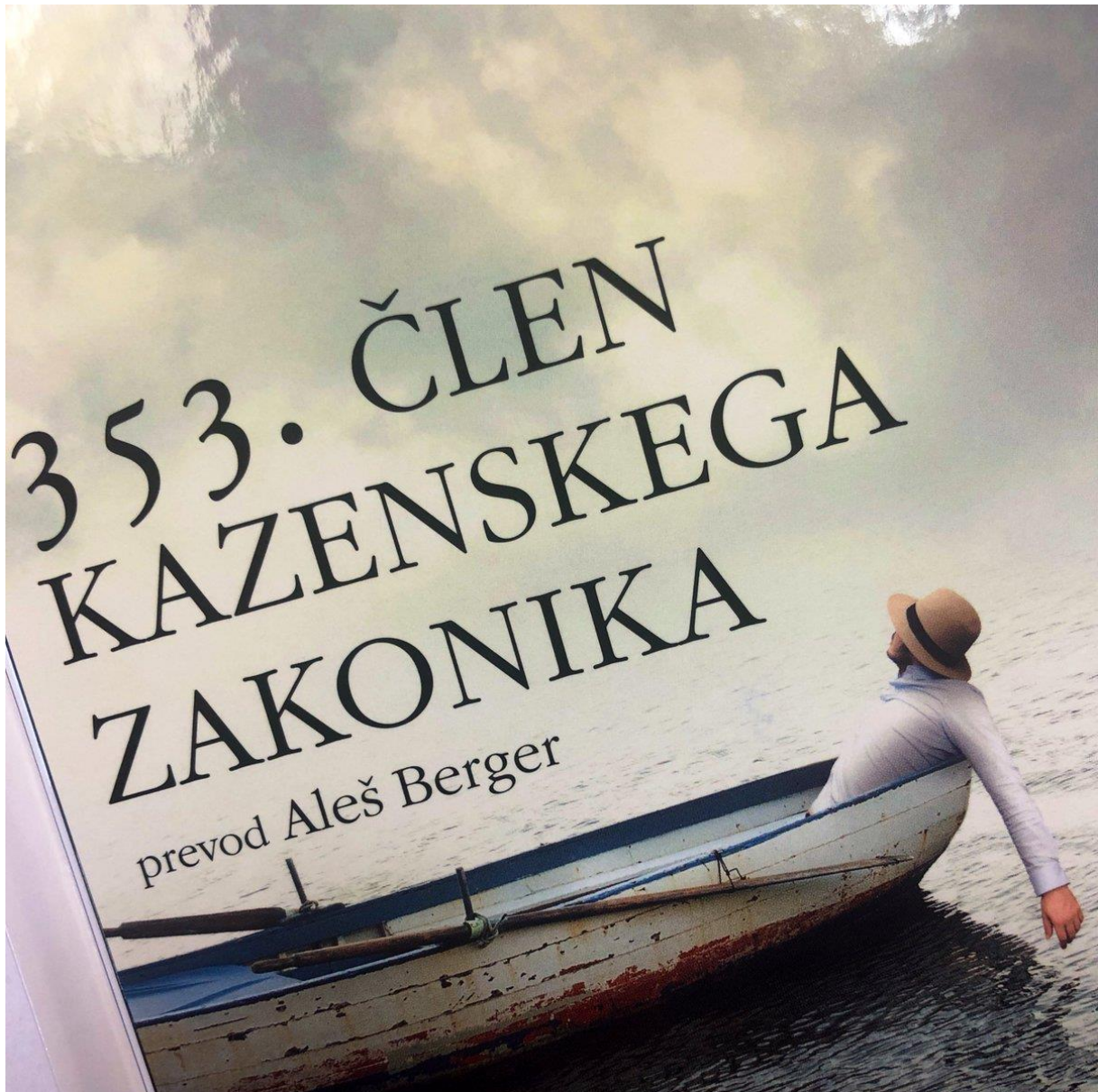
Veronika Simoniti: **Ivana pred morjem**. (Cankarjeva založba, 2019), 173 str.

Pripovedovalka se iz Pariza vrne v slovensko Primorje, da bi počistila stanovanje pokojne mame za resnega kupca. V kupu porumenelih fotografij najde sliko babice, ki z eno roko drži njeno petletno mamo, drugo roko pa polaga na nosečniški trebuh. Leto posnetka 1943 je bilo leto težkih usod in naglih preobratov. Kaj se je zgodilo z otrokom v trebuhu? Roman nas z več vzporednimi zgodbami, ki se dogajajo v različnih časih in v različnih generacijah ene družine, sooča s kolektivno preteklostjo in individualnimi usodami. Te se ne gibljejo le med Parizom in Primorsko, vendar vsa ta premikanja ne zmorejo pretrgati medčloveških vezi. Tudi trdi časi po koncu vojne so tako popisani z mehko avtoričino pisavo. Lep roman o nelepih časih in rečeh.

Viel, Tanguy: **353. člen Kazenskega zakonika**. Prev. Aleš Berger . (Cankarjeva založba, 2019), 122 str.

Pred tremi leti se je avtor pojavil v slovenskem prevodu z delom Pariz–Brest, o katerem sem zapisal, da slog prekaša vsebino. Zdaj je vsebina osmislila slog. Viel je namreč našel temo, objekt pisanja, ki je vreden forme klasičnega romana. V malem mestecu propadajoče podjetje odpusti večino delavcev, in to z galantno odpravnino v vrednosti majhne hiške. Sledijo umor, retrospektivna pripoved, sodnikov pogovor z morilcem, psihologija akterjev, case

study gradbene investicije in serija nepredvidljivih obratov ter osupljiv vrhunski zaključek.

Kratek roman na stotih straneh, ki ima v sebi nekaj sledi Camusovega Tujca – kraj Bogu za hrbtom, umor, ki se zgodi, kot da bi padel z neba, storilec, vdan v usodo –, seže prek samega sebe. Bralec spontano pomisli na vse primere »investicijskih nategov«, o katerih so leta poročali mediji, niso pa pritegnili pisatelja, ki bi jih pretvoril v literaturo. Ne fikcija, ne prigode, ne brskanje po jazu, ampak trda realnost kot sižé romanopisja. Viel je preprosto odkril realizem, tako kot nekoč Balzac, ki je čez dan opazoval patologijo sveta okoli sebe, ponoči pa o njej pisal feljtone in knjige.

Stvarnost skozi njene afere in prevare nam danes servirajo množični mediji, ki sledijo mehničnemu toku dogodkov in sodnim razpletom. Viel preprosto spremeni perspektivo: izhodišče so posamezniki, njihova čustva, motivacije, družinske zgodbe, iskanje smisla bivanja, a poleg sveta opetnajstarih prikaže še drugo stran, ki se loti svojih podvigov z vnaprej vračunanim bankrotom, toda to izvede povsem naravno, celo z neverjetno mero cinične empatije, ki storilca in žrtve poveže v videzu osebnega odnosa.

Nežmah, Bernard. Roman, ki dokazuje, da se vztrajanje splača. *Mladina* 30 (26. 7. 2019)

© Tilka Jamnik, 21. 11. 2019

<http://www.knjiznica-medvode.si>
E-pošta: info@knjiznica-medvode.si
Telefon: 01/361 30 53

**Vabimo vas, da se nam pridružite na socialnih omrežjih
Knjižnice Medvode.**

